

Αυστηρά μηνύματα στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Τουρκία - Τι αναφέρει για Αγία Σοφία, Μονή της Χώρας, Χάλκη και Οικουμενικό Πατριαρχείο

/ [Γενικά Θέματα](#)

Αυστηρά μηνύματα προς την [Τουρκία](#) στέλνει η [Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#) με την ετήσια έκθεση προόδου για την ενταξιακή πορεία της γειτονικής χώρας, η οποία δόθηκε στη δημοσιότητα την περασμένη Τετάρτη (30/10) και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αναφορές στη μετατροπή της [Αγίας Σοφίας](#) και της [Μονής της Χώρας](#) σε τζαμί.

Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σημειώνει ότι η Τουρκική κυβέρνηση βρίσκεται σε διάλογο με την UNESCO σχετικά με τις ανησυχίες της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς για τη μετατροπή του μουσείου της Αγίας Σοφίας σε τζαμί. Επίσης επισημαίνει τη μη αναγνώριση του δικαιώματος του Οικουμενικού Πατριαρχείου να χρησιμοποιεί τον τίτλο «Οικουμενικό» παρά τις σχετικές συστάσεις, καθώς και

το γεγονός ότι δεν έγιναν βήματα για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης η οποία παραμένει κλειστή από το 1971.

Για την Αγία Σοφία και τη Μονή της Χώρας

Σχετικά με τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας και της Μονής της Χώρας σε τζαμί η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρει:

«Η Τουρκική κυβέρνηση βρίσκεται σε διάλογο με την UNESCO για τις ανησυχίες της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς σχετικά με τη μετατροπή του μουσείου της Αγίας Σοφίας σε τζαμί. Τον Μάιο του 2024, οι Τουρκικές αρχές άνοιξαν την Μονή της Χώρας στην Κωνσταντινούπολη, ένα μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO, το οποίο οι αρχές μετέτρεψαν σε τζαμί. Τα εγκλήματα μίσους κατά των θρησκευτικών μειονοτήτων πρέπει να διερευνηθούν διεξοδικά. Έγιναν βανδαλισμοί και καταστροφές μειονοτικών χώρων λατρείας και νεκροταφείων».

Για τις θρησκευτικές μειονότητες, το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης

Αναφορικά με τις θρησκευτικές μειονότητες, το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τονίζει:

«Η ελευθερία της λατρείας είναι γενικά σεβαστή στην Τουρκία, αλλά η κατάσταση της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας πρέπει να βελτιωθεί. Η έλλειψη νομικής προσωπικότητας για τις μη μουσουλμανικές κοινότητες και τους Αλεβίτες παρέμεινε πρόβλημα, ιδίως σε σχέση με την έλλειψη νομικού καθεστώτος για χώρους λατρείας. Οι συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας για το νομικό καθεστώς των μη μουσουλμανικών θρησκειών και για το δικαίωμα του Ελληνορθόδοξου Οικουμενικού Πατριαρχείου να χρησιμοποιεί τον τίτλο «Οικουμενικό» δεν εφαρμόστηκαν. Η έλλειψη νομικών διατάξεων για την αντίρρηση συνείδησης στη στρατιωτική θητεία παρέμεινε ζήτημα, παρά τις πολλές αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την απόφαση της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ. Δεν έγιναν βήματα για την επαναλειτουργία του Ελληνορθόδοξου Θεολογικής Σχολής της Χάλκης (Heybeliada), η οποία είναι κλειστή από το 1971.»

Για το μάθημα της «Γαλάζιας Πατρίδας» στα Τουρκικά σχολεία

Σημαντική είναι η επισήμανση και για το Τουρκικό εκπαιδευτικό σύστημα, το οποίο όπως αναφέρει η έκθεση, δεν εγγυάται την ουδετερότητα και την αμεροληψία απέναντι σε διάφορες θρησκείες, δόγματα και πεποιθήσεις. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνει:

«Το Τουρκικό εκπαιδευτικό σύστημα δεν εγγυάται την ουδετερότητα και την αμεροληψία απέναντι σε διάφορες θρησκείες, δόγματα και πεποιθήσεις. Δεν ελήφθησαν μέτρα από τις Αρχές για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντόπισε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στα υποχρεωτικά μαθήματα θρησκευτικού πολιτισμού και ηθικής. Η πρόσφατη ένταξη του δόγματος της «Γαλάζιας Πατρίδας» (Mavi Vatan) στα Τουρκικά σχολικά εγχειρίδια προκαλεί ανησυχία.»

(Δείτε το πλήρες κείμενο της έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα Αγγλικά)

Η απάντηση του Τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών για το ισχυρό ράπισμα

Από την πλευρά του το Τουρκικό Υπουργείο Εξωτερικών απορρίπτει τις παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ετήσια αξιολόγηση της Τουρκίας, ως υποψήφιας προς ένταξη χώρας, κάνοντας λόγο για «άδικες αξιολογήσεις», ιδίως όσον αφορά στα πολιτικά κριτήρια και την εσωτερική πολιτική κατάσταση. Ωστόσο δεν δίνει καμία απάντηση αναφορικά με το ζήτημα της μετατροπής της Αγίας Σοφίας και της Μονής της Χώρας σε τζαμί, καθώς και για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης.

Μεγάλο μέρος της απάντησης της Άγκυρας προς τις Βρυξέλλες είναι αφιερωμένο στις επισημάνσεις της έκθεσης για τις σχέσεις της Τουρκίας με την Ελλάδα και την Κύπρο, ενώ διατυπώνεται, μεταξύ άλλων, η προσδοκία της Άγκυρας για άρση των πολιτικών εμποδίων στις σχέσεις της με την ΕΕ που επιβλήθηκαν από το Συμβούλιο το 2019.

Η ανακοίνωση του Τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών στα Αγγλικά:

Regarding the European Commission 2024 Report on Türkiye
<https://t.co/C8vNXsuH3R> [pic.twitter.com/DnutejM2Fi](https://t.co/C8vNXsuH3R)

— Turkish MFA (@MFATurkiye) [October 31, 2024](#)